

[Udenrigsministeren]

snakker om, at Danmark er underlagt EF, og at EF nærmest er underlagt USA. Vi havde i formiddags en debat omkring den danske holdning til olympiaden. Jeg mener at kunne erindre adskillige kritiske bemærkninger, fordi vi ikke tog den samme holdning som andre EF-lande. Jeg mener også at kunne konstatere, at der har været tale om nogle amerikanske reaktioner over for forskellige initiativer taget her i Europa med hensyn til Østblokken, f. eks. i forhold til Frankrig.

Man kan godt gentage det, men det lyder mere og mere hult, hver gang man hører hr. Ib Christensen og andre køre denne plade. Der er ingen ændring i formen for det udenrigspolitiske samarbejde imellem EF-landene. Det er et samarbejde, der ikke er baseret på Romtraktaten. Forudsætningen for, at vi kan nå frem til beslutninger, er, at vi alle er enige om det. Hvis Danmark ikke kan acceptere noget, kommer der ikke noget ud af det. De reaktioner, vi kan høre, går ikke så meget på, at man har et stærkt stigende udenrigspolitisk samarbejde, og at man producerer beslutninger, hver gang man er sammen. Reaktionen går nærmest på de vanskeligheder, der er forbundet med at nå en fællesnævner. Regeringen finder, det er meget vigtigt, at vi fastholder den form for udenrigspolitisk samarbejde imellem EF-landene, og vi vil meget gerne medvirke til, at det også øges. Men vi finder, at princippet, som samarbejdet hviler på, skal være uændret.

Lasse Budtz (S):

Summen af denne debat bliver heldigvis, at vi nok en gang vil kunne konstatere, at der er et bredt flertal, endda et meget fint bredt flertal, bag Danmarks udenrigspolitik, og det kan naturligvis kun være en enorm fordel.

Men der er jo nogle nuancer, og jeg synes nok, hr. Christophersens tale må inspirere mig til i hvert fald at rejse to punkter.

Hr. Christophersen sagde i den første tredjedel af sin tale, at den nye ændring i det verdensstrategiske billede vil forlange af os, at vi forhøjer forsvarsbudgettet noget mere. Han kom helt op på 5 pct. Jeg må altså sige, at så langt vil socialdemokratiet ikke kunne følge venstre. Men heldigvis var motiveringen også hos hr. Christophersen, at hvis vi skulle op på 5 pct., så var det, fordi en halv

million amerikanske soldater – så mange er der nu ikke engang i Europa – skulle overflyttes fra Europa til det sydvestlige Asien. Jeg må altså lige gøre opmærksom på, at det netop er blevet fastslået, at sådanne planer har Amerika ikke. Det er nok ret væsentligt at fremhæve.

Et andet sted i sin tale siger hr. Christophersen, at ud over at styrke vort forsvar og klart at markere vor holdning til Afghanistan-krisen og energisk bistå USA med at løse de iranske problemer bør vi derfor sætte ind på at udbygge selve Det europæiske Fællesskab for dermed at sikre dets placering som USAs ligeberettigede og altid trofaste partner. Det er meget godt og rigtigt. Selvfølgelig skal vi absolut udbygge og i hvert fald fastholde vort samarbejde med amerikanerne i NATO og de øvrige partnere i NATO. Men så siger hr. Christophersen: dette indebærer, at den internationale situation også pålægger os større forpligtelser inden for De europæiske Fællesskabers kreds. Jeg vil meget gerne vide, hvad der menes med det. Jeg synes, hr. Christophersen herved antyder en noget unuanceret kurs – i hvert fald unuanceret set fra et socialdemokratisk synspunkt – således at forstå, at det minder om en militær rolle til EF. Det kan vi faktisk ikke være med til. Jeg vil blot gerne have det udbygget. Jeg siger ikke disse ting for at grave grøfter, hvor der måske slet ingen grøfter er. Vi vil meget nødig komme i et modsætningsforhold på det udenrigspolitiske område, men jeg synes, det er vigtigt at få disse ting præciseret.

Til hr. Stinus vil jeg gerne sige, at det var fuldkommen rigtigt, at han ligesom udenrigsministeren fremhævede, at vi ikke må glemme udviklingen i Sydafrika og Namibia. Jeg vil meget gerne tilslutte mig det. Når jeg ikke selv fik det sagt, var det simpelt hen, fordi der ikke var taletid nok. Jeg er enig i, at Sydafrika og Namibia eller hele den sydafrikanske problemsstilling gerne skulle inspireres af udviklingen i Zimbabwe.

Hr. Ninn-Hansen spurgte om forholdet til Israel og forholdene i Mellemøsten i al almindelighed. Her må jeg tilslutte mig udenrigsministerens synspunkter. Jeg tror, det er rigtigt at fastholde, at sympatien i det danske folk for Israel absolut stadig væk er til stede. Det skyldes ikke mindst, at der er et demokrati i Israel; det er der ikke i de omkringliggende lande, og det skal fastslås. Men det er